

Tęczowe rodziny

Poradnik prawny
dla par

fundacja
tęczowe rodziny

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
WARSZAWA

we współpracy z Fundacją
im. Heinricha Bölla w Warszawie

Tęczowe rodziny

Poradnik prawny
dla par

fundacja
tęczowe
rodziny

spis treści

Wprowadzenie 4

Sytuacja prawna par w Polsce 5

- majątek 6
- dziedziczenie 8
- prawo pochówku 10
- zdrowie 11
- zawarcie związku małżeńskiego za granicą 12
- zmiana nazwiska 13

Sytuacja prawna dzieci w Polsce 14

- władza rodzicielska 15
- akt urodzenia 16
- zdrowie 17
- dziedziczenie 18
- opieka nad dzieckiem po śmierci rodzica
wpisanego w polskim akcie urodzenia 19
- dokumenty tożsamości
dla dzieci urodzonych za granicą 20

Wprowadzenie

Macie przed sobą poradnik prawny dla par¹ tej samej płci i tworzonych przez nie tęczowych rodzin. To rzut oka na **rozwiązania prawne w Polsce, które mogą Wam ułatwić codziennie życie**. Niestety, przepisy obecnie obowiązujące w naszym kraju nie zapewniają Wam takiego bezpieczeństwa, jakie mają zagwarantowane rodziny tworzone przez małżeństwa osób różnej płci.

Jestem jednak przekonana, że to się wkrótce zmieni. W sądach polskich i międzynarodowych toczy się wiele postępowań, które mają na celu zwiększenie ochrony prawnej przysługującej tęczowym rodzinom. Wiele z nich wygrywamy i wiele już osiągnęłyśmy.

Wierzę, że razem – osoby LGBTI+, organizacje społeczne, sojuszniczki i sojusznicy – wywalczymy zmianę przepisów prawa rodzinnego. Przedstawione poniżej rozwiązania są zatem moim zdaniem tylko tymczasowe.

adv. Anna Mazurczak

1 Na marginesie uwaga redakcyjna – ilekroć w tej publikacji piszę „para”, mam na myśli parę tej samej płci, zamiennie używam przykładów par dwóch partnerów albo dwóch partnerek. Jeśli piszę o dzieciach, chodzi oczywiście o dzieci wychowywane w tęczowych rodzinach – przez dwie mamy albo dwóch ojców. – przyp. aut.

Sytuacja prawna par w Polsce

W Polsce związek małżeński zawrzeć mogą wyłącznie dwie osoby o różnej płci prawnej² i nie ma dla niego żadnej alternatywy (np. instytucji związków partnerskich).

W niektórych obszarach życia pomocne może być wzajemne udzielanie sobie między partnerkami i partnerami **pełnomocnictw**. Tego rodzaju dokumenty nigdy nie będą nawet namiastką stabilności, którą cieszą się w Polsce małżonkowie, ale mogą one w niektórych sytuacjach nieco ułatwić wspólne życie parom tej samej płci. Opisane niżej pełnomocnictwa mogą być samodzielnie sporządzone na piśmie – nie ma potrzeby podpisywać ich u notariusza, nie wpływa to na ich ważność.

Dodatkowo, warto zawczasu podjąć decyzje dotyczące zgromadzonego majątku i spisać **testament** (→ [Dziedziczenie](#)).

2 Związek małżeński mogą zawrzeć osoby, które w akcie urodzenia w rubryce płeć mają wskazane „kobieta” i „mężczyzna”.

Majątek

Osoby żyjące w związkach nieformalnych, o ile dzielą się swoim majątkiem, są obarczone obowiązkiem podatkowym. Jeżeli jedna z partnerek przekazuje gotówkę drugiej, udziela jej darowizny. Jeżeli jeden z partnerów pożycza drugiemu pieniądze, udziela mu pożyczki. Jeżeli jedna z osób przekazuje drugiej samochód i w zamian otrzymuje od niej pieniądze – dokonuje sprzedaży. To wszystko czynności cywilnoprawne obarczone wysokim podatkiem.

W przypadku darowizny na rzecz partnerki/partnera, podatek wynosi 20 procent, a kwota wolna od podatku to zaledwie 5 733 zł, które może być przekazane w ciągu 5 lat.

Najlepiej zatem unikać tego rodzaju transferów i gromadząc majątek kupować rzeczy wspólnie. Stają się one wtedy Waszą współwłasnością. Jeżeli wspólnie weźmiecie kredyt i obie osoby będą stroną umowy kredytowej, obie znajdą się w akcie notarialnym zakupu nieruchomości – będą współwłaścicielkami nieruchomości.

To oczywiście oznacza, że **w razie rozstania trzeba będzie się porozumieć i podzielić majątek.** Jeden z partnerów może sprzedać drugiemu udział we wspólnej rzeczy/nieruchomości. Para może też zwrócić się do sądu o zniesienie współwłasności i rozliczyć nakłady, które poniosła każda z osób (np. koszty remontu wspólnego mieszkania).

To może mało romantyczne, ale **związek trzeba archiwizować** – i dotyczy to nie tylko związków nieformalnych! Najprościej jeśli w jednym pliku będziecie wpisywać wszystkie nabywane wspólnie rzeczy, zlecane usługi, dokonywane inwestycje. Zapisujcie też dowody ich opłacenia.

Jeśli chodzi o ponoszenie kosztów codziennego życia, **najbardziej transparentne jest założenie wspólnego konta**, wpłacanie na nie przez każdą z partnerek porównywalnych kwot pieniędzy i opłacanie z niego wspólnych wydatków (opłaty za mieszkanie, zakupy, koszty utrzymania dziecka, psa, wakacje itp.).

Dziedziczenie

Zgodnie z polskim prawem, o ile osoba zmarła nie spisała testamentu, majątek dziedziczą wymienieni w przepisach członkowie jej rodziny. Nie ma wśród nich osób pozostających w związkach nieformalnych³.

Z tego powodu **jedyny sposób na przekazanie majątku partnerce/partnerowi to spisanie testamentu**. Możecie spisać go własnoręcznie na kartce papieru z datą i podpisem⁴, ale warto sporządzić go w kancelarii notarialnej. W testamencie możecie również dopisać dodatkowe postanowienia dotyczące pochówku i opieki nad dzieckiem (→ [Sytuacja prawna dzieci w Polsce](#)).

Nawet, jeśli osoba zmarła sporządziła testament, **najbliżsi członkowie rodziny wymienieni w przepisach, mają prawo do zachowku**. Jest to ułamek spadku, który by im przypadł, gdyby nie było testamentu.

Żeby uniknąć wypłacenia zachowku, można **w testamencie wydziedziczyć członka rodziny**. Powinniście podać konkretny powód wskazany w ustawie – np. „uporczywe postępowanie w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego wbrew woli spadkodawcy”⁵. Jeszcze za życia możecie także zawrzeć przed notariuszką/notariuszem **umowę o zrzeczenie się dziedziczenia** z członkami rodziny, którym zgodnie z przepisami przypadłby spadek albo nawet sam zachówek⁶.

3 Art. 931–940 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610).

4 Art. 949 Kodeksu cywilnego.

5 Art. 1008 Kodeksu cywilnego.

6 Art. 1048 Kodeksu cywilnego.

Osoba pozostająca w związku nieformalnym, która dziedziczy majątek na podstawie testamentu, jest obarczona podatkiem od spadku. Wynosi on nawet 20 procent⁷, w zależności od wartości spadku. Z tego powodu, wiele par szuka innych sposobów przekazania majątku – a zwłaszcza nieruchomości.

Przykładem jest zawarcie **umowy dożywocia**. W jej ramach jedna osoba, będąca właścicielką nieruchomości, przenosi własność na drugą osobę, która w zamian za to zobowiązuje się zapewnić tej pierwszej utrzymanie i opiekę do końca jej życia⁸. Tego rodzaju umowa nie jest opodatkowana (opłaca się wyłącznie 2 procent podatku od czynności cywilnoprawnych).

Pary często szukają innych rozwiązań, żeby zabezpieczyć finansowo partnerkę/partnera, zwłaszcza w przypadku nagłej śmierci. Dbają o **ubezpieczenie na życie** czy wskazują się nawzajem jako osoby uposażone do **wypłaty środków zgromadzonych w ramach otwartego funduszu emerytalnego**.

7 Art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2023 r. poz. 1774).

8 Art. 908 Kodeksu cywilnego.

Prawo pochówku

Prawo pochówku przysługuje w Polsce przede wszystkim krewnym zmarłej osoby i wymienionym w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Nie wymieniono tam partnerek/partnerów żyjących w związkach nieformalnych⁹.

Prawo pochówku przysługuje zgodnie z ustawą także **„osobom, które do tego dobrowolnie się zobowiążą”**. Na tej podstawie warto podjąć próbę wyegzekwowania prawa pochówku zmarłej partnerki/zmarłego partnera. Dodatkowo **możecie zamieścić w testamencie polecenie**, z którego będzie wynikać, że wolą zmarłej osoby jest zorganizowanie pochówku przez jej/jego partnerkę/partnera.

9 Art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2023 r. poz. 887).

Zdrowie

Wyjątkowo w obszarze ochrony zdrowia status osoby pozostającej w związku nieformalnym nie różni się od statusu współmałżonka.

Osoba pozostająca we wspólnym pożyciu – podobnie jak osoba w związku małżeńskim – zgodnie z definicją z ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, **to osoba bliska**¹⁰. Osoba bliska **może być obecna przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych**¹¹, a także **otrzymuje informację o stanie zdrowia pacjentki/pacjenta, jeżeli pacjentka/pacjent jest nieprzytomny**¹².

Jeżeli natomiast pacjentka/pacjent jest przytomny, informację o stanie jej/jego zdrowia otrzymać może wyłącznie osoba upoważniona. Takie upoważnienie może być udzielone w formie ustnej w obecności lekarki czy lekarza. Bez niego nie wolno udzielić informacji o stanie zdrowia nikomu, nie tylko osobie w związku nieformalnym, ale nawet małżonkowi czy osobie spokrewnionej z pacjentką/pacjentem!

Z tego powodu rozważcie udzielenie sobie nawzajem upoważnień do otrzymywania informacji o stanie zdrowia w formie pisemnej i na Internetowym Koncie Pacjenta. Takie upoważnienie może obejmować także dostęp do dokumentacji medycznej.

10 Art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 1545).

11 Art. 21 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

12 Art. 31 ust. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2023 r. poz. 1516).

Zawarcie związku małżeńskiego za granicą

Wiele par decyduje się na zawarcie związku małżeńskiego za granicą. Podstawowym dokumentem, który to umożliwia, jest **zaświadczenie o stanie cywilnym**. Zaświadczenie można pobrać w dowolnym urzędzie stanu cywilnego (osobiście, listownie albo przez internet).

W przypadku małżeństw osób różnej płci, zagraniczny akt małżeństwa podlega tzw. transkrypcji¹³. To znaczy, że przenosi się go do polskiego rejestru stanu cywilnego i tym samym powstaje także polski akt małżeństwa. W przypadku małżeństw par tej samej płci kierownicy urzędów stanu cywilnego i sądy administracyjne w Polsce odmawiają dokonania transkrypcji.

Obecnie jedynym dowodem małżeństwa zawartego za granicą jest zatem akt zagraniczny. W konsekwencji **małżeństwo zawarte za granicą nie jest w Polsce traktowane jak małżeństwo pary różnopłciowej**. Jako małżonkowie tej samej płci nie skorzystacie zatem z uprawnień zarezerwowanych w Polsce dla małżonków różnej płci.

Zagraniczny akt małżeństwa może być w Polsce przydatny. **Możecie się nim posłużyć, żeby udowodnić, że jedno z Was jest osobą bliską pacjentki/pacjenta albo że pozostajecie w długoletnim związku, kiedy składacie wniosek o zmianę nazwiska.**

13 Art. 104 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378).

Zmiana nazwiska

Osoby pozostająca w stałych związkach nieformalnych mogą nosić wspólne nazwisko. Jeden z partnerów może zmienić nazwisko na nazwisko noszone przez drugiego partnera albo obie osoby składają wniosek o zmianę nazwiska na nazwisko dwuczłonowe, utworzone poprzez połączenie dwóch nazwisk.

Zgodnie z ustawą o zmianie imienia i nazwiska, **nazwisko można zmienić „z ważnych powodów”¹⁴**. Wymieniono wśród nich m.in. zmianę na nazwisko już używane. Z tego powodu, gdy składacie wniosek o zmianę nazwiska, możecie wskazać, że pozostajecie w stałym związku i tworzycie rodzinę. Dodajcie jednak także **dowody na używanie nowego nazwiska na co dzień** (w pracy, w życiu prywatnym). Tym samym wzmocnicie argumenty za zmianą.

Niewiele urzędów stanu cywilnego w Polsce wydaje pozytywne decyzje w sprawie zmiany nazwiska partnerek/partnerów tej samej płci. Wniosek można złożyć w dowolnym urzędzie stanu cywilnego. **Upewnijcie się więc najpierw, jaka jest praktyka wybranego urzędu i dostarczenia jakich dowodów oczekuje ten urząd.**

14 Art. 4 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

Sytuacja prawna dzieci w Polsce

Władza rodzicielska

W Polsce w tęczowych rodzinach tylko jedno z rodziców wykonuje władzę rodzicielską. Wynika to z braku równości małżeńskiej i tego, że w związku z tym nie można ustalić jako rodziców dwóch matek albo dwóch ojców.

Nie ma też niestety przepisów umożliwiających podział władzy rodzicielskiej pomiędzy większą liczbę osób niż tylko kobieta lub mężczyzna wpisani w akcie urodzenia dziecka, odpowiednio jako matka i ojciec. Nie można też upoważnić innej osoby do wykonywania władzy rodzicielskiej. **Rodzic mający władzę rodzicielską może co najwyżej udzielić upoważnienia drugiej mamie/drugiemu tacie, czyli tzw. rodzicowi społecznemu, do poszczególnych czynności**, np. odbioru dziecka z przedszkola.

Wiele tęczowych rodzin stara się zatem chociaż symbolicznie podkreślić, że tworzą rodzinę, nawet jeśli niewidoczną dla polskiego prawa, i przyjmuje wspólne nazwisko (→ [Zmiana nazwiska](#)).

Akt urodzenia

Jeżeli dziecko wychowywane przez dwie mamy urodziło się w Polsce, w jego akcie urodzenia jako dane ojca zostaną wskazane tzw. dane kryjące. Nie znajdą się tam dane drugiej mamy.

Rubryka „ojciec” w akcie urodzenia nie może pozostać pusta. Kierownik urzędu stanu cywilnego wpisuje w niej więc jako imię ojca – imię wskazane przez osobę zgłaszającą urodzenie, a jako jego nazwisko – nazwisko matki, która dziecko urodziła. Niektóre mamy jako imię ojca wskazywały obco brzmiące imiona ich partnerek. W ten sposób doprowadzały do uwidocznienia imienia drugiej mamy w dowodzie osobistym dziecka.

Niekiedy mama społeczna zajmuje się formalnościami w urzędzie stanu cywilnego na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez mamę, która dziecko urodziła. Dzięki temu wskazana jest w akcie urodzenia chociaż jako osoba, która zgłosiła urodzenie.

W Polsce nie można sporządzić aktu urodzenia, w którym jako dane rodziców będą wskazane wyłącznie dane ojca. To oznacza, że w polskim akcie urodzenia zawsze wskazane są dane matki i są to dane kobiety, która urodziła dziecko.

Zdrowie

W obszarze ochrony zdrowia wszystkie decyzje – czyli na przykład wyrażenie zgody na badanie i leczenie – **może podjąć wyłącznie osoba wykonująca władzę rodzicielską**. Nie można nikogo upoważnić do podejmowania wszystkich decyzji związanych z leczeniem dziecka. **Można jedynie upoważnić drugą mamę/drugiego tatę do wyrażenia zgody na konkretną czynność lub na powtarzalne zabiegi lub diagnostykę**¹⁵.

Nie ma natomiast przeszkód, żeby upoważnić drugiego rodzica do otrzymywania informacji o stanie zdrowia dziecka.

Wreszcie drugi rodzic może pełnić funkcję tzw. opiekuna faktycznego. **Opiekun faktyczny** może samodzielnie – a więc nawet bez upoważnienia rodzica wykonującego władzę rodzicielską – wyrazić zgodę na badanie dziecka¹⁶, ma również prawo do pobytu z dzieckiem w szpitalu¹⁷.

15 Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt III CZP 19/15.

16 Art. 17 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

17 Art. 34 ust. 3 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Dziedziczenie

Zgodnie z polskim prawem, o ile nie sporządzono testamentu, majątek dziedziczą wymienieni w przepisach członkowie rodziny osoby zmarłej. Oczywiście wśród tych osób wymienione są dzieci, a więc **dziecko dziedziczy majątek po rodzicu wskazanym w akcie urodzenia.**

Rodzic społeczny może przekazać majątek dziecku spisując testament. Niestety, podobnie jak w przypadku zapisania majątku partnerce/partnerowi, dziecko obciążone będzie nawet dwudziestoprocentowym podatkiem od spadku.

Majątkiem odziedziczonym przez małoletnie dziecko zarządza do ukończenia przez nie pełnoletności **przedstawiciel ustawowy.** Jest to pozostały przy życiu rodzic wykonujący władzę rodzicielską albo opiekunka/opiekun prawny wyznaczony przez sąd rodzinny.

Opieka nad dzieckiem po śmierci rodzica wpisanego w polskim akcie urodzenia

Po śmierci rodzica, który samodzielnie sprawował władzę rodzicielską, to **sąd rodzinny ustala, kto będzie sprawował dalszą opiekę nad dzieckiem**. Nie ma żadnej zasady, że opiekunką/opiekunem dziecka powinna zostać osoba z nim spokrewniona.

Druga mama/drugi tata może zostać wyznaczona rodziną zastępczą i wystąpić z wnioskiem o przysposobienie dziecka. Dobrym pomysłem jest zabezpieczenie różnych dowodów na wypadek takiego postępowania sądowego. Warto gromadzić zdjęcia, dowody na partycypowanie w utrzymaniu dziecka (np. opłacanie żłobka, wakacji) do uzyskania przez nie pełnoletności.

Dokumenty tożsamości dla dzieci urodzonych za granicą

Coraz więcej polskich par decyduje się na założenie rodziny za granicą. Dzięki temu w akcie urodzenia ich dziecka jako rodzice wskazane są dwie mamy lub dwóch ojców.

Podobnie jak w przypadku zagranicznych aktów małżeństwa, zagraniczne akty urodzenia powinny być transkrybowane – a więc przeniesione do polskiego rejestru stanu cywilnego. Co do zasady to na podstawie polskiego aktu urodzenia wydawane są polskie dokumenty tożsamości, także dla dzieci urodzonych za granicą.

Obecnie akty urodzenia dzieci par tej samej płci nie są w Polsce transkrybowane. Dzięki wielu postępowaniom prowadzonym w sądach polskich i międzynarodowych, **dzieci w tężowych rodzinach mogą otrzymać polski dowód osobisty i paszport na podstawie zagranicznych aktów urodzenia.**

Dwie mamy/dwóch ojców w zagranicznym akcie urodzenia

Wniosek o dowód osobisty dla małoletniego dziecka do 5 roku życia można złożyć online w wybranym urzędzie miasta, jeżeli

- w akcie urodzenia wskazano dwie mamy lub dwóch ojców,
- oboje rodzice mają polskie obywatelstwo,
- i mieszkają na stałe za granicą.

Urząd nada wtedy dziecku numer PESEL i wyda dowód osobisty.

W dowodzie jako „imiona rodziców” będzie wskazane jednak tylko imię jednego z rodziców – matki, która dziecka urodziła lub tego ojca, który został wskazany we wniosku. Dowód osobisty trzeba odebrać osobiście przy okazji pobytu w Polsce¹⁸.

Mając numer PESEL (nie czekając już nawet na wyrobienie dowodu osobistego), **można złożyć w konsulacie wniosek o wydanie paszportu**. Konsulat może wysłać przygotowany paszport pocztą¹⁹.

18 Art. 30 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671).

19 Art. 59 ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1302).

Jedna mama/jeden tata w zagranicznym akcie urodzenia

W niektórych krajach w akcie urodzenia początkowo wskazuje się tylko jedno z rodziców. Druga mama/drugi tata znajdują się w nim dopiero po przeprowadzeniu różnego rodzaju procedur, np. uznania dziecka albo adopcji. **Jeżeli w akcie urodzenia wskazano tylko jedną mamę – może ona złożyć wniosek o transkrypcję takiego aktu urodzenia.**

W tej sytuacji **wielu kierowników urzędów stanu cywilnego**, w polskim akcie urodzenia powstałym w wyniku transkrypcji, **błędnie zamieszcza dane kryjące ojca**. Upewnijcie się więc wcześniej w wybrany urzędzie stanu cywilnego, jaka jest jego praktyka.

Jeżeli doszło już do transkrypcji i wpisania danych kryjących do aktu urodzenia dziecka, **można upomnieć się o jego sprostowanie**.

Przy transkrypcji kierownik urzędu stanu cywilnego może nadać dziecku numer PESEL i wówczas droga do wydania dowodu osobistego i paszportu jest już dla dziecka otwarta.

Jeżeli w akcie urodzenia wskazano tylko jednego tatę – taki akt urodzenia nie zostanie transkrybowany. Ojciec powinien po prostu złożyć wniosek o wydanie dowodu osobistego na podstawie zagranicznego aktu urodzenia, tak jak to opisano w przypadku wskazania w akcie urodzenia dwóch ojców (→ [Dwie mamy/dwóch ojców w zagranicznym akcie urodzenia](#)).

Anna Mazurczak

Adwokatka, współzałożycielka pierwszej w Polsce kancelarii specjalizującej się w ochronie praw osób LGBT+ Knut Mazurczak Adwokaci, członkini zarządu stowarzyszenia Miłość Nie Wyklucza. W latach 2012–2018 prawniczka w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, w latach 2019–2023 członkini zarządu Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego. Reprezentuje tęczowe rodziny w precedensowych postępowaniach sądowych w polskich sądach, w Europejskim Trybunale Praw Człowieka i Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Fot. Krzysztof Pacholak

Fundacja Tęczowe Rodziny istnieje od sierpnia 2018. Naszym celem jest poprawa funkcjonowania społecznego i rodzinnego osób nieheteronormatywnych (homo- i biseksualnych, transpłciowych i interpłciowych). W szczególności, działamy na rzecz rodzin tworzonych przez osoby nieheteronormatywne i dzieci wzrastających w tych rodzinach. Wpływamy na rozpoznawalność rodzin tęczowych na poziomie lokalnym i ogólnopolskim i poprawiamy ich integrację z najbliższym środowiskiem, m.in. poprzez organizowanie wydarzeń edukacyjnych, imprez wypoczynkowo-rozrywkowych oraz szkoleń dla specjalistów i specjalistek pracujących z rodzinami i dziećmi.

Fundacja Tęczowe Rodziny
Osiedle Bolesława Śmiałego 25/14
60-682, Poznań
t. 607 624 332, 609 994 329
e-mail: fundacja@teczowerodziny.pl

 teczowerodziny.pl

 [@fundacjateczowerodziny](https://www.facebook.com/fundacjateczowerodziny)

 [fundacjateczowerodziny](https://www.instagram.com/fundacjateczowerodziny)

 [Fundacja Tęczowe Rodziny](https://www.youtube.com/FundacjaTeczoweRodziny)

HEINRICH BÖLL STIFTUNG WARSZAWA

Fundacja im. Heinricha Bölla to niemiecka fundacja zielonej polityki, która działa w ponad 60 krajach poprzez 34 biura zagraniczne na rzecz zrównoważonego rozwoju, demokracji płci i międzykulturowego porozumienia.

Przedstawicielstwo w Warszawie istnieje od 20 lat i prowadzi projekty w obszarach Energia i Klimat, Europejska Polityka Rolna, Demokracja i Prawa Człowieka, Europa i Sprawy Międzynarodowe oraz Dialog Bałtycki.

Celem Fundacji jest wzmocnienie demokracji i praw człowieka, zwiększanie partycypacji obywatelskiej oraz promowanie długofalowej, zrównoważonej modernizacji społeczno-ekonomicznej w oparciu o trwałe i sprawiedliwe rozwój oraz czyste środowisko. Osią łączącą wszystkie działania są wspólne europejskie wartości.

Wspólnie z partnerami organizuje dyskusje, konferencje, wydaje publikacje, wspiera niezależne dziennikarstwo. Aktualności są na bieżąco rozsyłane w newsletterze, na który można się zapisać poprzez stronę internetową. Wszystkie publikacje są dostępne na www.pl.boell.org/pl/publikacje.

Fundacja im. Heinricha Bölla
ul. Żurawia 45, 00-680 Warszawa

 pl.boell.org

 [@pl.boell](https://www.facebook.com/pl.boell)

 [@Boell_PL](https://twitter.com/Boell_PL)

 [boell.pl](https://www.instagram.com/boell.pl)

 Heinrich Böll nadaje z Warszawy

 Fundacja Heinricha Boella

Tęczowe rodziny
Poradnik prawny dla par
2023

ISBN 978-83-967366-1-1

9 788396 736611

Autorka: Anna Mazurczak
Redakcja: Agata Urbanik
Skład, grafika: Marianna Wybieralska

fundacja
tęczowe
rodziny

■■■ HEINRICH BÖLL STIFTUNG
WARSZAWA

we współpracy z Fundacją
im. Heinricha Bölla w Warszawie

